

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2018/644,**18. aprill 2018,****postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Tariifid, mida kohaldatakse väikeses mahus piiriüleseid postipakke ja muid postisaadetisi saatvatele isikutele, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEed) ja üksikisikutele, on endiselt suhteliselt kõrged. See avaldab otsest negatiivset mõju neile, kes soovivad kasutada postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuseid, eriti e-kaubanduse raames.
- (2) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 14 rõhutatakse üldist majandushuvi pakkuvate teenuste, näiteks postiteenuste kohta liidu ühistes väärtustes ning nende osa ühiskondliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse edendamisel. Selles sätestatakse vajadus hoolitseda, et sellised teenused toimiksid põhimõtete ja tingimuste alusel, mis võimaldavad neil täita oma ülesandeid.
- (3) Euroopa Liidu lepingule (ELi leping) ja ELi toimimise lepingule lisatud protokollis nr 26 (Üldhuviteenuste kohta) rõhutatakse veelgi, et liidu ühised väärtused seoses üldist majandushuvi pakkuvate teenustega ELi toimimise lepingu artikli 14 tähenduses hõlmavad ka kasutajate vajaduste ja eelistuste erinevusi, mis võivad tuleneda erinevatest geograafilistest, sotsiaalsetest või kultuurilistest olukordadest, samuti kõrget kvaliteeti, ohutust ja vastuvõetavat hinda, võrdset kohtlemist ning üldise juurdepääsu ja kasutajate õiguste edendamist.
- (4) ELi toimimise lepingu artikli 169 lõikega 1 ja lõike 2 punktiga a nähakse ette, et liit aitab kaasa tarbijakaitse kõrge taseme saavutamisele meetmetega, mis võetakse kõnealuse lepingu artikli 114 kohaselt.
- (5) Liikmesriikides on suuri erinevusi pädevustes, mis on antud riiklikele reguleerivatele asutustele seoses turuseire ja postipakkide kättetoimetamise teenuse osutajate regulatiivse järelevalvega. Näiteks võivad mõned asutused nõuda teenuseosutajatelt asjakohase hinnateabe esitamist. Selliste erinevuste olemasolu on kinnitatud Elektroonilise Side Euroopa Reguleerivate Asutuste Ühendatud Ameti ja Euroopa postiteenuseid reguleerivate asutuste tööühma ühisarvamuses, milles jõuti järeldusele, et riiklikud reguleerivad asutused vajavad sekkumiseks asjakohaseid regulatiivseid volitusi ning et niisugused volitused ei näi olevat rakendatud kõikides liikmesriikides. Kõnealused erinevused toovad piiriülesest tegutsevate postipakkide kättetoimetamise teenuse osutajatele kaasa täiendava halduskoormuse ja õigusnormide täitmisega seotud kulud. Seega takistavad need erinevused postipakkide kättetoimetamise teenuste piiriülest osutamist ja mõjutavad otseselt siseturu toimimist.
- (6) Posti- ja postipakisektori rahvusvahelise iseloomu tõttu on oluline arendada kasutajate ja keskkonna huvides edasi Euroopa ja rahvusvahelisi tehnilisi standardeid ning avardada äriühingute turuvõimalusi. Lisaks annavad kasutajad sageli teada teenuse kvaliteedi probleemidest postipakkide piiriüleisel saatmisel, kättesaamisel või tagastamisel.

⁽¹⁾ ELT C 34, 2.2.2017, lk 106.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2018. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 12. aprilli 2018. aasta otsus.

Seetõttu on vaja veelgi parandada postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste kvaliteedistandardeid ja koostalitlusvõimet. Mõlemat tuleks edaspidi kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 97/67/EÜ⁽¹⁾ prioriteediks seada nii Euroopa Standardikomitee (CEN) raames kui ka muul viisil. Rohkem tuleb edendada ka teenuste tõhusust, mille puhul peaks eelkõige arvesse võtma kasutajate huve.

- (7) Postiteenuste standardimine ja teenuse kvaliteedi parandamine direktiivi 97/67/EÜ toetuseks on liidu strateegiline prioriteet, mida tuleks jätkata. Tehniline standardimine on hädavajalik riigisiseste võrkude koostalitlusvõime edendamiseks ja tõhusa universaalteenuse olemasoluks. Komisjon esitas 2016. aasta augustis CENile neljanda standardimistaotluse, eesmärgiga kehtestada tööprogramm ja esitada 2020. aasta augustis lõpparuanne⁽²⁾. Kõnealuse tööprogrammi puhul tuleks eelkõige arvesse võtta kasutajate huve, keskkonnakaalu ja tõhusust, ning see peaks aitama kaasa liidu digitaalse ühtse turu loomisele.
- (8) Postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste turg on mitmekesine, keerukas ja konkurentsitihe – erinevad teenuseosutajad pakuvad erisuguseid teenuseid ja hindu sõltuvalt lähetatavate postipakkide kaalust, suurusest ja formaadist ning sihtkohast, lisaväärtust pakkuvatel omadustel (nt jälgitavussüsteemid) ning lähetatavate postipakkide arvust. Mitmes liikmesriigis ei ole universaalteenuse osutajatel postipakkide kättetoimetamise teenuste turul suurimat turuosa. Selline mitmekesisus raskendab tarbijate ja kasutajate jaoks postipakkide kättetoimetamise teenuse osutajate võrdlemist nii kvaliteedi kui ka hinna mõttes, sest sarnaste teenuste puhul ei ole nad sageli teadlikud postipakkide kättetoimetamise eri võimalustest piiriüleises e-kaubanduses. Juurdepääs asjakohasele teabele tuleks eelkõige VKEdele ja üksikisikutele lihtsamaks teha. Väikesed ja keskmise suurusega kauplused on nimetanud kättetoimetamisega seotud probleeme piiriülese müügi takistuseks.
- (9) Postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste parandamiseks erisikute ning mikro- ja väikeettevõtjate jaoks, sh kõrvalistes või hõredalt asustatud piirkondades, ning puuetega või piiratud liikumisvõimega isikute jaoks, tuleb muuta avalikud nimekirjad, milles on esitatud teatavate postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste tariifid, paremini ligipääsetavaks ja läbipaistvamaks. Piiriüleste teenuste hindade läbipaistvamaks ja kogu liidus hõlpsamini võrreldavaks muutmine peaks aitama vähendada tariifide põhjendamatuid erinevusi, sh riigisiseste ja piiriüleste tariifide põhjendamatuid erinevusi.
- (10) Üksikpostiteenused on kõigis liikmesriikides universaalteenuse osa ning need on ka teenused, mida üksikisikud ja väikeettevõtjad kõige sagedamini kasutavad. E-kaubanduse edasiseks arenguks on vaja muuta tükihind läbipaistvamaks ja taskukohasemaks.
- (11) Paljud ettevõtjad, kes tegelevad veebimüügiga, on sellega tegelema või on üritanud sellega tegeleda, peavad probleemiks suuri kättetoimetamiskulusid, kulukaid kaebuste lahendamise menetlusi ja tagatisi. Tuleb võtta täiendavaid meetmeid tagamaks, et eelkõige kõrvalistes piirkondades asuvad VKEd ja üksikisikud saaksid täit kasu neile kättesaadavatest tõrgeteta toimivatest postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenustest, ning tagamaks, et need teenused oleksid mõistliku hinnaga.
- (12) Mõiste „universaalteenuse osutaja“ tähendab postiettevõtjat, kes pakub konkreetset liikmesriigis universaalset postiteenust või selle osi. Enam kui ühes liikmesriigis tegutsev universaalteenuse osutaja tuleks liigitada universaalteenuse osutajaks ainult liikmesriigis või liikmesriikides, kus ta osutab universaalset postiteenust.
- (13) Praegu on postiteenused reguleeritud direktiiviga 97/67/EÜ. Kõnealuses direktiivis kehtestatakse ühiseeskirjad, millega reguleeritakse postiteenuste ja universaalse postiteenuse osutamist liidus. Selles keskendutakse peamiselt, kuid mitte ainult, riiklikele universaalteenustele ega käsitleta postipakkide kättetoimetamise teenuse osutajate regulatiivset järelevalvet. Kõnealuses direktiivis kehtestatud universaalteenuste miinimumnõuete täitmise tagab liikmesriigi määratud riiklik reguleeriv asutus. Seega täiendatakse käesoleva määrusega direktiivis 97/67/EÜ sätestatud norme postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste kohta. Käesolev määrus ei mõjuta direktiivis 97/67/EÜ sätestatud õigusi ja tagatisi, sh eelkõige universaalse postiteenuse järjepidevat osutamist kasutajatele.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiivi 97/67/EÜ ühenduse postiteenuste siseturu arengut ja teenuse kvaliteedi parandamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (EÜT L 15, 21.1.1998, lk 14).

⁽²⁾ Komisjoni 1. augusti 2016. aasta rakendusotsus, mis käsitleb Euroopa Standardikomitee esitatavat standardimistaotlust seoses postiteenuste ja teenuse kvaliteedi parandamisega Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiivi 97/67/EÜ toetuseks.

- (14) Käesoleva määrusega ei muudeta mõiste „postisaadetis“ määratlust, mis on sätestatud direktiivi 97/67/EÜ artikli 2 punktis 6, ega sellele tuginevaid määratlusi liikmesriigi õiguses.
- (15) Hinnanguliselt 80 % praegu e-kaubanduse raames lähetatavatest postipakkidest kaalub alla kahe kilogrammi ja sageli töödeldakse neid kirjapostivoos. Muul viisil kätte toimetatud postipakkide kaalu kohta teave puudub. On oluline, et selliste kergemate saadetiste suhtes kohaldataks käesolevat määrust.
- (16) Käesoleva määruse rakendamiseks on oluline määratleda selgelt postipakid, postipakkide kättetoimetamise teenused ja postipakkide kättetoimetamise teenuse osutajad ning täpsustada, missuguseid postisaadetiisi need mõisted hõlmavad. Eeldatakse, et postisaadetised, mis on paksemad kui 20 mm, sisaldavad kaupa ja mitte kirjasaadetiisi, sõltumata sellest, kas neid käitleb universaalteenuse osutaja või mitte. Ainult kirjasaadetiisi sisaldavad postisaadetised ei peaks kuuluma postipakkide kättetoimetamise teenuste kohaldamisalasse. Seepärast peaks käesolev määrus hõlmama kooskõlas väljakujunenud tavaga kuni 31,5 kg kaaluvaid ja kaubandusliku väärtusega või ilma kaubandusliku väärtuseta kaupa sisaldavaid postipakke, sest raskemaid saadetiisi ei saa keskmine isik üksinda ilma mehaaniliste abivahenditeta käidelda ning see tegevus kuulub kaubaveo- ja logistika-sektorisse.
- (17) Käesolevat määrust tuleks kohaldada ka postipakkide kättetoimetamise teenuse osutajatele, kes kasutavad alternatiivseid ärimudeleid, näiteks jagamismajandust ja e-kaubandusplatvorme, kui nad pakuvad vähemalt ühe postiteenuste ahela etapi teenust. Kooskõlas praeguse tavaga tuleks kogumine, sorteerimine ja jaotamine, sh järeletulemise teenused, lugeda postipakkide kättetoimetamise teenusteks, kaasa arvatud juhul, kui teenust pakub kiir- või kullerpostiteenuse pakkuja või komplekteerija. Transport üksinda, mis ei toimu koos mõne teisega nimetatud etappidest, ei peaks kuuluma postipakkide kättetoimetamise teenuste hulka, ka juhul, kui seda teenust osutavad alltöövõtjad, kas alternatiivsete ärimudelite raames või mitte, sest sellisel juhul tuleks eeldada, et nimetatud tegevus kuulub transpordisektorisse, välja arvatud juhul, kui asjaomase ettevõtja või mõne tema tütarettevõtja või seotud ettevõtja suhtes kohaldatakse muul põhjusel käesolevat määrust.
- (18) Käesolevat määrust ei tuleks kohaldada ainult ühes liikmesriigis tegutsevatele ettevõtjatele, kellel on riigisiseseid ettevõtjasiseseid pakiveovõrgud üksnes selleks, et täita nende enda poolt müüdüd kauba tellimusi Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL⁽¹⁾ artikli 2 punkti 5 kohase müügilepingu alusel. Käesolevat määrust tuleks kohaldada ettevõtjatele, kes kasutavad riigisiseseid ettevõtjasiseseid pakiveovõrke ka kolmandate isikute müüdüd kaupade kättetoimetamiseks.
- (19) Kindlaks tuleks määrata riiklikele reguleerivatele asutustele edastatav minimaalne konfidentsiaalne teave ja kord, mida neil asutustel tuleb järgida, et võtta arvesse riikide ettevõtjate kaubanduslikku iseloomu, ning selleks tuleks luua turvalised edastuskanalid.
- (20) Riiklikel reguleerivatel asutustel peaks statistika eesmärgil olema nõuetekohase loa andmise menetluse või muu õigusliku nõude kohaselt saadud teadmised ja teave turul tegutsevate postipakkide kättetoimetamise teenuse osutajate kohta. Sektori töömahukuse tõttu ja selleks, et piirata üksnes riigisisel või piirkondlikul turul tegutsevate väikeste postipakkide kättetoimetamise teenuse osutajate halduskoormust, tuleks rakendada 50 isiku künnist, mille aluseks on teenuseosutaja heaks eelmisel kalendriaastal töötanud ja teenuseosutaja asukohaliikmesriigis (välja arvatud juhul, kui kõnealune teenuseosutaja tegutseb mitmes liikmesriigis) postipakkide kättetoimetamise teenuste osutamises osalenud isikute arv. Kõnealune künnis on kooskõlas komisjoni soovitusega 2003/361/EÜ⁽²⁾ ning kajastab sektori töömahukust ja hõlmab suuremat osa postipakkide kättetoimetamise teenuse turust, eriti riikides, kus postipakkide kogus on väike. Kõnealuse künnise puhul tuleks eelkõige arvesse võtta postipakkide kättetoimetamise teenusega tegelevaid postipakkide kättetoimetamise teenuse osutaja heaks töötavaid täistööajaga, osalise tööajaga ja ajutisi töötajaid ning füüsilisest isikust ettevõtjaid. Jaotus, mis näitab isikute arvu tööalase seisundi järgi, peaks olema kooskõlas asjaomaste liikmesriikide õigusega. Teatavatel juhtudel, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi eripära, peaks riiklikul reguleerival asutusel olema võimalik alandada künnist

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64).

⁽²⁾ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ, mis käsitleb mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlust (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

25 isikule või nõuda, et postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuse osutaja võtaks künnise puhul arvesse oma alltöövõtjate heaks töötavaid täistööajaga, osalise tööajaga ja ajutisi töötajaid ning füüsilisest isikust ettevõtjaid, et suurendada piiriüleste tariifide ja turu läbipaistvust tervikuna.

- (21) Riiklikule reguleerivale asutusele teabe esitamine postipakkide kättetoimetamise teenuse osutaja heaks töötavate isikute arvu kohta peaks toimuma sellise äriühingute väljakujunenud aruandlustava kohaselt, mida kasutatakse statistilise teabe puhul. See on tähtis, et tagada andmete võrreldavus, hoides seejuures teenuseosutajate halduskoormuse võimalikult väikesena.
- (22) Teenuseosutaja tegevuskoht määratakse kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu praktikaga. Kui teenuseosutajal on mitu tegevuskohta, on oluline kindlaks määrata, millisest tegevuskohast konkreetset asjaomast teenust osutatakse.
- (23) Riiklikule reguleerivale asutusele teabe esitamisel peaks postipakkide kättetoimetamise teenuste kirjeldus hõlmama postiteenuste ahela neid etappe (kogumine, sorteerimine, transport ja jaotamine), millega asjaomane teenuseosutaja tegeleb, seda, kas teenus kuulub universaalteenuse osutamise kohustuse alla või mitte, teenuse territoriaalset ulatust (piirkondlik, riigisisene, piiriülene) ja seda, kas pakutakse lisaväärtust.
- (24) Postisaadetiste loetelu, mille suhtes kohaldatakse hindade läbipaistvuse meetmeid, peaks olema piiratud, et hõlbustada võrreldavust ning minimeerida postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuse osutajate ja riiklike reguleerivate asutuste halduskoormust. Hõlmata tuleks liht- ja tähtsaadetised, kuna need on universaalteenuse osutamise kohustuse aluseks, ning kuna e-kaubanduse puhul on oluline tuvastamise ja jälgimise funktsioon, tuleks hõlmata ka tuvastamise ja jälgimise ning tähtsaadetiste hinnad, sõltumata sellest, kas need on universaalteenuse osutamise kohustuse osa või mitte, et tagada võrreldavus kogu liidus. Tähelepanu keskmes peaksid olema kergema kaaluga saadetised, mis moodustavad enamuse postipakkide kättetoimetamise teenuse osutajate poolt kätte toimetatavatest postisaadetistest, nagu ka kirjadena käsitlevate paksemate kui 20 mm postisaadetiste hinnad. Hõlmata tuleks ainult tükihinnad, kuna neid hindu tasuvad kõige väiksema mahuga saatjad. Asjaomased postisaadetised tuleks selgelt sätestada käesoleva määruse lisas. Käesoleva määrusega ei kohustata postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuse osutajaid pakkuma kõigi lisas loetletud postisaadetiste kättetoimetamist. Tagamaks, et teave tariifide kohta on korrektne, peaksid selle esitama postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuse osutajad ise. Komisjon peaks avaldama kõnealused tariifid vastaval veebisaidil, mis on oma olemuselt neutraalne ja mittekaubanduslik.
- (25) Kui riiklikud reguleerivad asutused hindavad objektiivselt piiriüleste tariife, mida nad peavad vajalikuks hinnata, peaksid nad võtma aluseks sellised elemendid nagu võrreldavate postipakkide kättetoimetamise teenuste riigisisene ja muud asjakohased tariifid lähte- ja sihtliikmesriigis; ühtse tariifi kohaldamine kahes või enamas liikmesriigis; kahepoolsed mahud, konkreetsed transpordi- või käitlemise kulud; muud asjakohased kulud ja teenuse kvaliteedistandardid; ning – kui see on võimalik ilma ebaproportsionaalset koormust tekitamata – kohaldatavate piiriüleste tariifide tõenäoline mõju üksikisikutest ning väikestest ja keskmise suurusega ettevõtjatest kasutajatele, sh neile, kes asuvad kõrvalistes või hõredalt asustatud piirkondades, ning puuetega või piiratud liikumisvõimega üksikisikutest kasutajatele. Kõnealuseid ühiseid elemente võib täiendada muude elementidega, mis on asjaomaste tariifide põhjendamise seisukohast eriti olulised, näiteks kas tariifide suhtes kohaldatakse hindade reguleerimist liikmesriigi õigusaktide alusel või kas kohaldatava õiguse kohaselt on tuvastatud turgu valitseva seisundi kuritarvitamine. Lisaks, selleks et vähendada riiklike reguleerivate asutuste ja nende postipakkide kättetoimetamise teenuste osutajate halduskoormust, kelle suhtes kehtib universaalteenuse osutamise kohustus, ning kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, võivad riiklikud reguleerivad asutused, kui nad tuvastavad, milliseid piiriüleste tariife tuleb hinnata, lähtuda objektiivselt hindamiseelsest filtreerimismehhanismist.
- (26) Ühtsed tariifid, mis kehtivad pakkide piiriüleisel kättetoimetamisel kahte või enamasse liikmesriiki, võivad olla olulised piirkondliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kaitsmisel. Sellega seoses tuleks võtta arvesse vajadust edendada e-kaubandust ja pakkuda uusi võimalusi kõrvalistes või hõredalt asustatud piirkondades, et sellised piirkonnad saaksid osaleda e-kaubanduses ja edendada oma piirkonna majandust.
- (27) Postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste riigisiseste ja piiriüleste tariifide olulisi erinevusi peaks selgitama objektiivsete kriteeriumide alusel, nagu konkreetsed transpordi- või käitlemiskulud või muud asjakohased kulud. Riiklikul reguleerival asutusel võib olla vaja koguda hindamise eesmärgil tõendeid. Kõnealused tõendid koos hinnatavate tariifide põhjendustega tuleks esitada taotluse korral riiklikule reguleerivale asutusele.
- (28) Läbipaistvuse tagamiseks kogu liidus peaks komisjon avaldama iga riikliku reguleeriva asutuse esitatud hinnangu mittekonfidentsiaalse versiooni.

- (29) Halduskoormuse vähendamiseks peaksid postipakkide kättetoimetamise teenuse osutajad, riiklikud reguleerivad asutused ja komisjon edastama andmeid elektrooniliselt ning eelkõige lubama e-allkirjade kasutamist, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 910/2014 ⁽¹⁾.
- (30) Kuna postipakkide kättetoimetamise teenuste turud muutuvad kiiresti, peaks komisjon hindama ümber käesoleva määruse tõhususe ja tulemuslikkuse, võttes arvesse e-kaubanduse suundumusi, ning esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule korrapärase hindamisaruande. Aruandele peaks asjakohasel juhul olema lisatud seadusandlik ettepanek Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse läbivaatamiseks. Kõnealune aruanne tuleks koostada kõigi asjaomaste sidusrühmade, sh postisektori Euroopa sotsiaaldialogi komitee osalusel.
- (31) Komisjon peaks kasutama ära riiklike reguleerivate asutuste esindajatest koosneva Euroopa postiteenuseid reguleerivate asutuste töörühma väärtuslikku panust.
- (32) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused sellise teabe esitamise vormi kehtestamiseks, mille alusel postipakkide kättetoimetamise teenuse osutajad esitavad teavet riiklikele reguleerivatele asutustele. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽²⁾.
- (33) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse eeskätt Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid ning käesolevat määrust tuleks kohaldada kooskõlas nende õiguste ja põhimõtetega.
- (34) Käesoleva määruse raames toimuva isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/679 ⁽³⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/680 ⁽⁴⁾.
- (35) Liikmesriigid peaksid kehtestama käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja tagama nende rakendamise. Kõnealused karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (36) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt kehtestada regulatiivse järelevalve parandamiseks vajalikud regulatiivsed põhimõtted ja normid, parandada tariifide läbipaistvust ning näha postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste jaoks ette teatavad põhimõtted, mis peaksid toetama konkurentsi, et kokkuvõttes pakkuda tarbijatele paremaid postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuseid, aidates seeläbi suurendada tarbijate usaldust piiriülese e-kaubanduse vastu, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid nende ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja eesmärgid

Postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste parandamiseks sätestatakse käesolevas määruses lisaks direktiivis 97/67/EÜ sätestatud erinormid, mis käsitlevad:

- a) postipakkide kättetoimetamise teenustega seotud regulatiivset järelevalvet;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89).

- b) postipakkide piiriülese kättetoimetamise teatavate teenuste tariifide läbipaistvust ja hindamist, et tuvastada põhjendamatult kõrged tariifid;
- c) kauplejatel tarbijatele kättesaadavaks tehtud teavet postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste kohta.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse direktiivi 97/67/EÜ artiklis 2 ning direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktides 1, 2 ja 5 määratletud mõisteid. Lisaks kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „postipakk“ – postisaadetus, mis sisaldab kaubandusliku väärtusega või ilma kaubandusliku väärtuseta kaupa, mis ei ole kirjasaadetus ja mille maksimaalne kaal on 31,5 kg;
- 2) „postipakkide kättetoimetamise teenused“ – teenused, mis hõlmavad postipakkide kogumist, sorteerimist, transporti ja jaotamist;
- 3) „postipakkide kättetoimetamise teenuste osutaja“ – ettevõtja, kes osutab üht või mitut postipaki kättetoimetamise teenust; välja arvatud üksnes ühes liikmesriigis asuv ettevõtja, kes osutab ainult postipakkide riigisisese kättetoimetamise teenuseid müügilepingu osana ja toimetab kõnealuse lepingu objektiks olevad kaubad isiklikult kasutajale;
- 4) „alltöövõtja“ – ettevõtja, kes osutab postipakkide kättetoimetamise teenuste osutajale postipakkide kogumise, sorteerimise, transporti või jaotamise teenust.

Artikkel 3

Ühtlustamise tase

Käesolevas määruses sätestatakse miinimumnõuded, mis ei takista ühelgi liikmesriigil säilitamast või võtmast täiendavaid vajalikke ja proportsionaalseid meetmeid, et parandada postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuseid, kui kõnealused meetmed on kooskõlas liidu õigusega.

II PEATÜKK

REGULATIIVNE JÄRELEVALVE

Artikkel 4

Teabe esitamine

1. Postipakkide kättetoimetamise teenuse osutaja esitab oma asukohaliikmesriigi riiklikule reguleerivale asutusele järgmise teabe, välja arvatud juhul, kui riiklik reguleeriv asutus on kõnealust teavet juba nõudnud ja selle saanud:
  - a) nimi, õiguslik staatus ja vorm, registreerimisnumber äri- või muus samalaadses registris, käibemaksukohustuslasena registreerimise number, registreeritud asukoht ja kontaktisiku andmed;
  - b) pakutavate postipakkide kättetoimetamise teenuste omadused ja kui see on võimalik, nende üksikasjalik kirjeldus;
  - c) postipakkide kättetoimetamise teenuste üldtingimused, sh kasutajate kaebuste lahendamise korra üksikasjalik kirjeldus ja võimalikud vastutuse piirangud.
2. Postipakkide kättetoimetamise teenuse osutaja teatab riiklikule reguleerivale asutusele kõigist lõikes 1 osutatud teabega seotud muudatustest 30 päeva jooksul.
3. Postipakkide kättetoimetamise teenuse osutaja esitab iga kalendriaasta 30. juuniks oma asukohaliikmesriigi riiklikule reguleerivale asutusele järgmise teabe, välja arvatud juhul, kui kõnealune riiklik reguleeriv asutus on seda teavet juba nõudnud ja selle saanud:
  - a) eelmise kalendriaasta postipakkide kättetoimetamise teenuste aastakäive asukohaliikmesriigis riigisiseste, sissetulevate ja väljaminevate piiriüleste postipakkide kättetoimetamise teenuste lõikes;
  - b) tema heaks töötavate ja asukohaliikmesriigis postipakkide kättetoimetamise teenuste osutamises osalenud isikute arv eelmisel kalendriaastal, sh jaotus, mis näitab isikute arvu nende tööalase seisundi kaupa ning eelkõige täistööajaga ja osalise tööajaga, ajutiste töötajate ning füüsilisest isikust ettevõtjate arvu;

- c) eelmisel kalendriaastal asukohaliikmesriigis kohaletoietatud postipakkide arv riigisiseste ning sissetulevate ja väljaminevate piiriüleste postipakkide lõikes;
- d) tema alltöövõtjate nimed, ning teave, mis tal on kõnealuste alltöövõtjate osutatavate postipakkide kättetoimetamise teenuste kohta;
- e) kui see on olemas, üldsusele kättesaadav hinnakiri, mis kehtib postipakkide kättetoimetamise teenuste kohta iga kalendriaasta 1. jaanuaril.
4. Hiljemalt 23. septembriks 2018 võtab komisjon vastu rakendusakti, millega kehtestatakse lõigetes 1 ja 3 osutatud teabe esitamise vorm. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artiklis 12 osutatud kontrollimenetlusega.
5. Riiklikud reguleerivad asutused võivad kehtestada lisaks lõigetes 1 ja 3 osutatud nõutavale teabele täiendavad teabenõuded, tingimusel et need on vajalikud ja proportsionaalsed.
6. Lõikeid 1–5 ei kohaldata postipakkide kättetoimetamise teenuse osutaja suhtes, kelle heaks eelmise kalendriaasta jooksul töötas ja kelle asukohaliikmesriigis postipakkide kättetoimetamise teenuste osutamises osales keskmiselt vähem kui 50 isikut, välja arvatud juhul, kui teenuseosutaja tegutseb mitmes liikmesriigis. Riiklik reguleeriv asutus võib arvestada 50-isikulise künnise hulka postipakkide kättetoimetamise teenuse osutaja alltöövõtja heaks töötavad isikud.
7. Olenemata lõikest 6 võib riiklik reguleeriv asutus nõuda lõigete 1–5 alusel esitatavat teavet igalt postipakkide kättetoimetamise teenuse osutajalt, kellel oli eelmise kalendriaasta jooksul keskmiselt 25–49 töötajat, juhul kui see on vajalik asjaomase liikmesriigi eripära tõttu, ning tingimusel, et see on vajalik ja proportsionaalne, et tagada vastavus käesolevale määrusele.

Artikkel 5

Piiriüleste tariifide läbipaistvus

1. Kõik postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuse osutajad, välja arvatud need, kes on sellest vabastatud artikli 4 lõigete 6 ja 7 kohaselt, esitavad asukohaliikmesriigi reguleerivale asutusele avaliku nimekirja, mis hõlmab lisas loetletud kategooriatesse kuuluvate üksikpostisaadetiste (v.a kirjasaadetised) suhtes iga kalendriaasta 1. jaanuaril kohaldatavaid tariife. Kõnealune teave esitatakse iga kalendriaasta 31. jaanuariks.
2. Riiklikud reguleerivad asutused esitavad viivitamata ja hiljemalt iga kalendriaasta 28. veebruariks komisjonile vastavalt lõikele 1 saadud tariifide avaliku nimekirja. Komisjon avaldab need asjakohasel veebisaidil iga kalendriaasta 31. märtsiks ja tagab, et see veebisait on oma olemuselt neutraalne ja mittekaubanduslik.

Artikkel 6

Üksikpostipakkide piiriüleste tariifide hindamine

1. Riiklik reguleeriv asutus tuvastab artikli 5 kohaselt saadud tariifide avalike nimekirjade alusel iga lisas loetletud üksikpostisaadetise puhul tema liikmesriigist pärit postipakkide kättetoimetamise teenuse osutaja piiriüleste tariifid, mille puhul kehtib universaalteenuse osutamise kohustus ja mille hindamist ta peab objektiivselt vajalikuks.
2. Riiklik reguleeriv asutus hindab objektiivselt lõike 1 alusel tuvastatud piiriüleste tariife kooskõlas direktiivi 97/67/EÜ artiklis 12 sätestatud põhimõtetega, et tuvastada need piiriüleste tariifid, mida ta peab põhjendamatult kõrgeks. Selle hindamisel võtab riiklik reguleeriv asutus arvesse eelkõige järgmisi elemente:
- a) võrreldavate postipakkide kättetoimetamise teenuste riigisisest ja muud asjakohast tariifid lähte- ja sihtliikmesriigis;
- b) ühtse tariifi kohaldamine kahes või enamas liikmesriigis;
- c) kahepoolsed mahud, konkreetset transpordi- või käitlemise kulud, muud asjakohased kulud ja teenuse kvaliteedi-standardid;
- d) kohaldatavate piiriüleste tariifide tõenäoline mõju üksikisikutest ning väikestest ja keskmise suurusega ettevõtjatest kasutajatele, sh neile, kes asuvad kõrvalistes või hõredalt asustatud piirkondades, ning puuetega või piiratud liikumisvõimega üksikisikutest kasutajatele, kui see on võimalik ilma ebaproportsionaalse koormuseta.

3. Lisaks lõikes 2 sätestatud elementidele võib riiklik reguleeriv asutus, juhul kui ta peab seda vajalikuks, võtta eelkõige arvesse ka järgmisi elemente:
  - a) kas tariifide suhtes kohaldatakse erilist hindade reguleerimist liikmesriigi õigusaktide alusel;
  - b) asjaomase kohaldatava õiguse kohaselt kindlaks määratud turgu valitseva seisundi kuritarvitamine.
4. Komisjon koostab suunised lõigetes 2 ja 3 loetletud elementide puhul kasutatavate meetodite kohta.
5. Kui riiklik reguleeriv asutus peab seda vajalikuks, taotleb ta lõikes 2 osutatud hindamise eesmärgil asjaomaste tariifide kohta täiendavaid asjakohaseid tõendeid, mis on vajalikud hindamise läbiviimiseks.
6. Lõikes 5 osutatud tõendid esitatakse riiklikule reguleerivale asutusele ühe kuu jooksul alates taotluse saamisest koos hinnatavate tariifide põhjendustega.
7. Riiklik reguleeriv asutus esitab oma hinnangu komisjonile asjaomase kalendriaasta 30. juuniks. Lisaks esitab riiklik reguleeriv asutus komisjonile kõnealuse hinnangu mittekonfidentsiaalse versiooni.
8. Komisjon avaldab riikliku reguleeriva asutuse esitatud hinnangu mittekonfidentsiaalse versiooni viivitamata ja hiljemalt ühe kuu jooksul alates selle saamisest.

Artikkel 7

Teave tarbijatele

Direktiivi 2011/83/EL kohaldamisalasse kuuluvate lepingute puhul teevad kõik kauplejad, kes sõlmivad tarbijatega postipakkide piiriülest saatmist hõlmavaid müügilepinguid, võimaluse korral ja kui see on asjakohane, lepingueelses etapis kättesaadavaks teabe konkreetse müügilepinguga seotud piiriülese kättetoimetamise võimaluste ning tarbija poolt postipakkide piiriülese kättetoimetamise eest makstavate tasude kohta, samuti, kui see on asjakohane, nende kaebuste lahendamise korra kohta.

III PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 8

Karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni lõike 1 kohaselt vastu võetud normidest hiljemalt 23. novembriks 2019 ning viivitamata nende hilisematest muudatustest.

Artikkel 9

Konfidentsiaalsus

Riiklikele reguleerivatele asutustele või komisjonile kooskõlas käesoleva määrusega esitatud konfidentsiaalse äriteabe suhtes kohaldatakse rangeid konfidentsiaalsusnõudeid vastavalt liidu ja liikmesriigi õigusaktide kohaldatavatele sätetele.

Artikkel 10

Kohaldamine

Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, ei piira käesolev määrus postipakkide kättetoimetamise teenuse osutajate suhtes kohaldatavaid liidu ja liikmesriigi õigust ja asjakohaseid loa andmise menetlusi, sh sotsiaal- ja tööõiguse norme ning nõudeid, millega nähakse ette teabe esitamine riiklikele reguleerivatele asutustele.

*Artikkel 11***Läbivaatamine**

Hiljemalt 23. maiks 2020 ja seejärel iga kolme aasta järel esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele käesoleva määruse kohaldamist ja rakendamist käsitleva hindamisaruande ja lisab sellele vajaduse korral seadusandliku ettepaneku määruse läbivaatamiseks. Enne kõnealuse aruande koostamist tuleks kaasata kõik asjaomased sidusrühmad ja neid teavitada.

Komisjon hindab vähemalt järgmist:

- a) käesoleva määruse panus postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste parandamisse, sh taskukohasus VKEdele ja üksikisikutele, eelkõige neile, kes asuvad kõrvalistes või hõredalt asustatud piirkondades, ning kas piiriüleste tariifide läbipaistvus on paranenud;
- b) käesoleva määruse mõju postipakkide piiriülese kättetoimetamise tasemele ja e-kaubandusele, sh andmed kättetoimetamistasude kohta;
- c) millisel määral on riiklikel reguleerivatel asutustel olnud raskusi käesoleva määruse kohaldamisega, sh halduslike tagajärgede kvantitatiivne analüüs;
- d) postipakkide kättetoimetamise teenuste ühtse turu lõpuleviimisega seotud muude algatuste puhul tehtud edusammud, eelkõige edusammud tarbijakaitse ja standardite arendamise valdkonnas.

*Artikkel 12***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab postidirektiivi komitee, mis on loodud direktiivi 97/67/EÜ artikli 21 alusel. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

*Artikkel 13***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 22. maist 2018, välja arvatud artikkel 8, mida kohaldatakse alates 23. novembrist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 18. aprill 2018

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
L. PAVLOVA

LISA

Üksikpostisaadetised, mille puhul postipakkide kättetoimetamise teenuse osutajate tariifide suhtes kohaldatakse artiklites 5 ja 6 sätestatud hindade läbipaistvuse meetmeid ja hindamist:

- a) 500 g kaaluv (riigisisene ja liidusisene) lihtkiri;
- b) 1 kg kaaluv (riigisisene ja liidusisene) lihtkiri;
- c) 2 kg kaaluv (riigisisene ja liidusisene) lihtkiri;
- d) 500 g kaaluv (riigisisene ja liidusisene) tähitud kiri;
- e) 1 kg kaaluv (riigisisene ja liidusisene) tähitud kiri;
- f) 2 kg kaaluv (riigisisene ja liidusisene) tähitud kiri;
- g) 500 g kaaluv (riigisisene ja liidusisene) jälgitava teekonnaga kiri;
- h) 1 kg kaaluv (riigisisene ja liidusisene) jälgitava teekonnaga kiri;
- i) 2 kg kaaluv (riigisisene ja liidusisene) jälgitava teekonnaga kiri;
- j) 1 kg kaaluv (riigisisene ja liidusisene) lihtpostipakk;
- k) 2 kg kaaluv (riigisisene ja liidusisene) lihtpostipakk;
- l) 5 kg kaaluv (riigisisene ja liidusisene) lihtpostipakk;
- m) 1 kg kaaluv (riigisisene ja liidusisene) jälgitava teekonnaga postipakk;
- n) 2 kg kaaluv (riigisisene ja liidusisene) jälgitava teekonnaga postipakk;
- o) 5 kg kaaluv (riigisisene ja liidusisene) jälgitava teekonnaga postipakk.

Punktides a–o loetletud postisaadetised peavad vastama järgmistele kriteeriumidele:

- a) Punktides a–i loetletud postisaadetiste (kirjasaadetised) mahupiirangud peavad vastama järgmisele nõudele:

Pikkus, laius ja paksus kombineerituna: 900 mm, suurim mõõde ei tohi ületada 600 mm, väikseim mõõde peab ületama 20 mm.

- b) Punktides j–o loetletud postipakid ei tohi olla väiksemad kui punktides a–i loetletud postisaadetistele ettenähtud mõõtmed.

Punktide a–o tariifide kohta teabe esitamisel tuleb arvesse võtta järgmisi elemente:

- (*) Postisaadetiste tariifid on tükihinnad ja need ei sisalda erisoodustusi mahu alusel ega hõlma muud erikohtlemist.
  - (**) Tariifide väärtus esitatakse riiklikele reguleerivatele asutustele ilma käibemaksuta.
  - (***) Teenuseosutajad, kes pakuvad mitut eelnevale kriteeriumile vastavat postisaadetist, peaksid esitama kõige odavama tariifi.
  - (****) Eelnimetatud tariifid peavad vastama postisaadetistele, mis toimetatakse adressaadi elukohta või muusse asukohta sihtliikmesriigis või adressaadi taotlusel muusse asukohta, kui asjaomane tariif hõlmab seda võimalust ilma lisatasuta.
-